Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

Sabiedrības integrācijas fonds

“Gribi ietekmēt lēmumus? Dari to atklāti!”

SEMINĀRS PAR INTEREŠU PĀRSTĀVĪBAS ATKLĀTĪBAS LIKUMA IETVARU UN PIEMĒROŠANU

Ja nav iespējams izsekot, kā tapis publisks lēmumus,vai sabiedrībai ir pamats tam uzticēties?

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

Sabiedrības integrācijas fonds

Agnija Birule

Biedrības "Sabiedrība par atklātību – Delna" direktores vietniece

KO SAGAIDĪT NO INTEREŠU PĀRSTĀVĪBAS ATKLĀTĪBAS LIKUMA

2026. gada 4. novembris, tiešsaiste

LIKUMA MĒRĶIS

Skaidri noteikumi → **Kvalitatīva un savlaicīga informācija** → **Sabiedrības kontrole** →

→ **Atbildība un iespēja novērst trūkumus** → **Labāk pamatoti lēmumi** → **Lielāka uzticēšanās**

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

PRINCIPI

Atklātība

Ir redzams, kas, kā vārdā un par kuru lēmumu pārstāv intereses.

Vienlīdzīga piekļuve

Ikvienai sabiedrības grupai ir iespēja piedalīties/pārstāvēt savas intereses.

Godaprāts

Abām sarunas pusēm ir skaidri noteikumi.

Uzticēšanās publiskajam lēmumam ir šo principu rezultāts!

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

REDZAMA UN IZSEKOJAMA IETEKME

Preventīvs efekts

Abas puses zina, ka saziņa un tās mērķis var kļūt publiski redzams.

Vienādi spēles noteikumi

Nav pieļaujamas nepamatotas priekšrocības vai īpaša piekļuve.

Iespēja pārbaudīt

Sabiedrība var salīdzināt notikušās tikšanās, izteiktos priekšlikumus un pieņemto lēmumu.

Atklātība neizslēdz negodprātību, bet padara to grūtāk noslēpjamu.

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

VIENLĪDZĪGA PIEKĻUVE UN TAISNĪGA LĪDZDALĪBA

Taisnīgai līdzdalībai nepieciešama:

- savlaicīga informācija
- pietiekams laiks priekšlikumu sagatavošanai
- saprotama līdzdalības kārtība
- iespēja piedalīties arī mazākām NVO un neformālām iedzīvotāju grupām
- atgriezeniskā saite par iesniegtajiem priekšlikumiem

Vienlīdzīga piekļuve nenozīmē, ka visi priekšlikumi jāpieņem.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

VIEDOKĻU DAŽĀDĪBA VEICINA LĒMUMU PIEŅEMĒJA INFORMĒTĪBU

Plašāks interešu loks palīdz ieraudzīt:

- lēmuma praktisko ietekmi uz dažādām sabiedrības grupām
- iespējamos riskus un blakusefektus
- nozares zināšanas un ikdienas pieredzi
- alternatīvus risinājumus
- ieguvumus, izmaksas un kompromisus

Labs līdzdalības process negarantē vienprātību. Tas palīdz pieņemt informētāku un labāk pamatotu lēmumu.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

INTEREŠU PĀRSTĀVJA PIENĀKUMI

1 Interešu pārstāvis

- atklāj, kādas intereses un kā labā pārstāv
- sniedz patiesu un nemaldinošu informāciju
- saistībā ar vienu lēmumu nepārstāv pretējas intereses
- nemudina publiskās varas pārstāvi pārkāpt tiesību normas
- nesola iespēju panākt konkrētu institūcijas rīcību

Likuma 5. un 6. pants

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

PUBLISKĀS VARAS PĀRSTĀVJA PIENĀKUMI

2 Publiskās varas pārstāvis

- nepiešķir nepamatotas priekšrocības
- nepieņem dāvanas vai citus labumus
- nerada maldinošu iespaidu par īpašu piekļuvi
- fiksē ar publiskā lēmuma izstrādi saistītās interešu pārstāvības aktivitātes

Likuma 5. un 6. pants

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

VAIRĀK ATKLĀTĪBAS VAR NOZĪMĒT VAIRĀK NEĒRTU JAUTĀJUMU

Publiskotā informācija var parādīt:

- kuri interešu pārstāvji ar amatpersonām tiekas visbiežāk
- kuras sabiedrības grupas nav tikušas uzklausītas
- kuri lēmumi nav pietiekami pamatoti
- kur informācija ir nepilnīga vai kļūdaina
- kur līdzdalības iespējas bijušas nevienlīdzīgas

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

FORMĀLA PUBLICĒŠANA VAR RADĪT TIKAI ATKLĀTĪBAS ILŪZIJU

Atklātības efekts būs mazs, ja ieraksti būs:

- pārāk vispārīgi “pārrunāti aktuāli jautājumi”
- publicēti novēloti
- nepilnīgi vai nekonsekventi
- izkaisīti dažādās, savstarpēji nesaistītās vietnēs
- nesaistīti ar konkrētu publisko lēmumu
- bez iespējas kļūdas pārbaudīt un labot

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

KO ORGANIZĀCIJAS VAR DARĪT JAU TAGAD

- skaidri norādīt, kā vārdā un par ko pārstāvam intereses
- dokumentēt būtiskākās tikšanās un iesniegtos priekšlikumus
- publiskot savas nostājas un izmantotos pierādījumus
- lūgt labot kļūdainu vai nepilnīgu informāciju
- palīdzēt iesaistīties nepietiekami pārstāvētām sabiedrības grupām

Sabiedrības integrācijas fonds

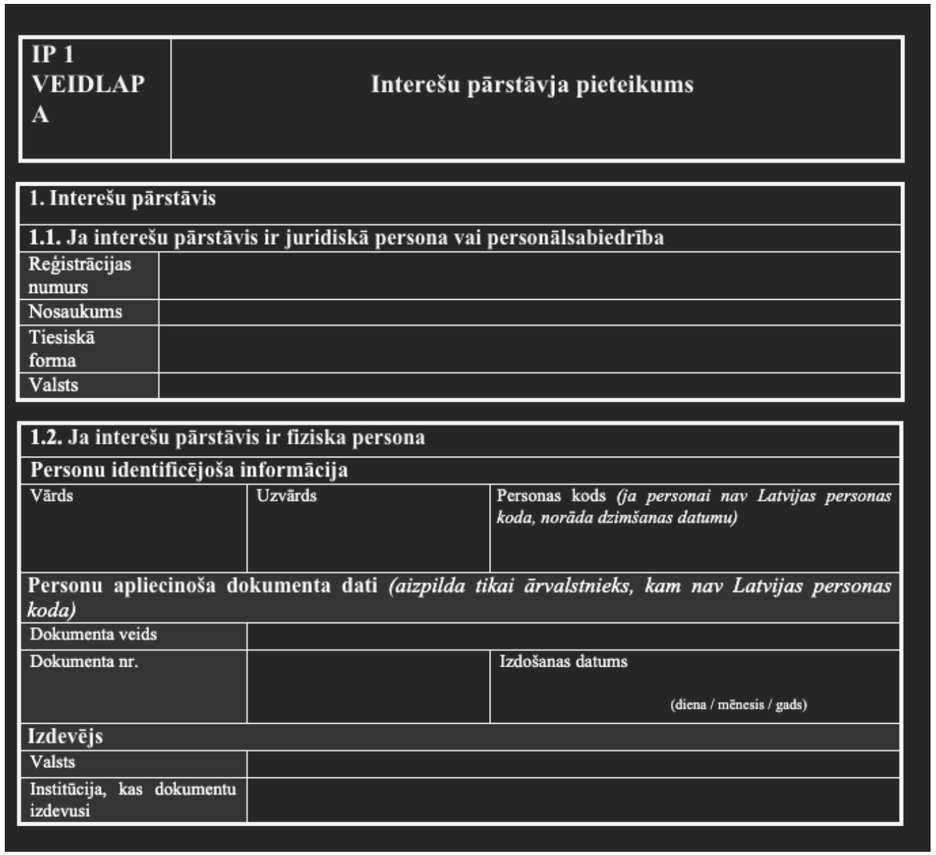
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

REĢISTRĀCIJA INTEREŠU PĀRSTĀVJU BRĪVPRĀTĪGAJĀ REĢISTRĀ

Pārejas periodā Uzņēmumu reģistrs uztur interešu pārstāvju sarakstu, kurā ir personas, kuras sevi identificē kā interešu pārstāvjus un vēlas šo informāciju publiskot.

Sarakstā ir 26 interešu pārstāvji.

Reģistrēšanās ir bez maksas, reģistrējoties jāatbild uz pāris jautājumiem →

IP 1 VEIDLAPA	Interešu pārstāvja pieteikums

1. Interešu pārstāvis	
1.1. Ja interešu pārstāvis ir juridiskā persona vai personālsabiedrība	
Reģistrācijas numurs	
Nosaukums	
Tiesiskā forma	
Valsts	

1.2. Ja interešu pārstāvis ir fiziska persona		
Personu identificējoša informācija		
Vārds	Uzvārds	Personas kods *(ja personai nav Latvijas personas koda, norāda dzimšanas datumu)*
Personu apliecinoša dokumenta dati *(aizpilda tikai ārvalstnieks, kam nav Latvijas personas koda)*		
Dokumenta veids		
Dokumenta nr.		Izdošanas datums (diena / mēnesis / gads)
Izdevējs		
Valsts		
Institūcija, kas dokumentu izdevusi		

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

PAR INTEREŠU PĀRSTĀVI VAR KĻŪT IKVIENS

Interešu pārstāvis var būt:

- biedrība vai nodibinājums;
- komersants vai nozares asociācija;
- arodbiedrība vai profesionālā organizācija;
- jurists, konsultants vai pašnodarbināta persona;
- aktīvs iedzīvotājs;
- neformālas iedzīvotāju grupas pārstāvis.

Likums neparedz slēgtu profesiju vai organizāciju sarakstu!

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

ČETRI JAUTĀJUMI PALĪDZ ATPAZĪT INTEREŠU PĀRSTĀVĪBU

Kas sazinās?	Vai tā ir privātpersona, kas rīkojas savās vai citu privātpersonu interesēs?
Ar ko notiek saziņa?	Vai otra puse ir publiskās varas pārstāvis – institūcija, amatpersona, darbinieks, deputāts vai cita likumā minētā persona?
Par ko notiek saziņa?	Vai saruna attiecas uz publisku lēmumu, piemēram, normatīvo aktu, politikas dokumentu vai politisku lēmumu?
Kāds ir saziņas nolūks?	Vai mērķis ir ietekmēt lēmuma ierosināšanu, izstrādi, pieņemšanu vai piemērošanu?

Ja atbilde uz visiem četriem jautājumiem ir “jā”, tad visticamāk esiet interešu pārstāvis.

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

DELNAS INTEREŠU PĀRSTĀVĪBAS KALENDĀRS

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

DELNAS INTEREŠU PĀRSTĀVĪBAS KALENDĀRS

PUBLICĒJAM NO 2023. GADA APRĪĻA

- **KAS TIKĀS?**
- **AR KO TIKĀS?**
- **KAD?**
- **PAR KO RUNĀJA?**
- **KĀDS BIJA TIKŠANĀS MĒRĶIS?**

12. februārī Delnas direktores vietniece Agnija Birule, pētnieks Artūrs Bikovs tikās ar 14. Saeimas deputāti, Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētāju Andu Čakšu (Jaunā Vienotība) un Finanšu ministru Arvilu Ašeradenu (Jaunā Vienotība), lai iepazīstinātu ar Delnas vērtējumu par Publisko iepirkumu reformu.

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

TESTS:
KURŠ IERAKSTS VAIRO UZTICĒŠANOS?

A “Pārrunāti aktuāli nozares jautājumi.”

B “Biedrība X tikās ar ministrijas pārstāvjiem par noteikumu projektu Y un rosināja pagarināt pārejas periodu.”

C “Par projektu Y uzklausītas biedrības X un Z, kā arī iedzīvotāju grupa. Lēmuma dokumentācijā norādīts, kuri priekšlikumi pieņemti vai noraidīti un kāpēc.”

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

NOLŪKS IETEKMĒT PUBLISKU LĒMUMU

Visticamāk, nav interešu pārstāvība	**Var būt interešu pārstāvība**
Lūgums salabot ielas apgaismojumu	Priekšlikums mainīt apkaimju finansēšanas kārtību
Jautājums par esoša pabalsta saņemšanu	Priekšlikums mainīt pabalsta piešķiršanas kritērijus
Lūgums izskaidrot esošās prasības	Priekšlikums prasības grozīt
Klienta pārstāvība tiesvedībā	Klienta vārdā piedāvāti likuma grozījumi

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

ATKLĀTA SARUNA SĀKAS AR IEPAZĪSTINĀŠANU

Pirms saziņas jāspēj nosaukt:

1. kas es esmu
2. kuru organizāciju vai personu pārstāvu
3. kā interesēs vai kā labā rīkojos
4. kādu publisku lēmumu vēlos ietekmēt
5. kādu rezultātu vēlos panākt

Praktiska ievadfrāze:

“Mani sauc [vārds, uzvārds] . Es pārstāvu [organizāciju vai personu] un rīkojos [personas vai grupas] interesēs. Vēlos apspriest [publisko lēmumu] , lai panāktu [vēlamo rezultātu].”

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

INTERESES VAR PĀRSTĀVĒT SAVĀ, ORGANIZĀCIJAS VAI KLIENTA VĀRDĀ

Organizācija rīkojas savā vārdā	Biedrības valdes loceklis, biedrs vai darbinieks sazinās biedrības vārdā. Interešu pārstāvis parasti ir pati biedrība.
Starpnieks rīkojas klienta uzdevumā	Jurists vai konsultants pārstāv klienta intereses. Jāatklāj arī privātpersona, kuras labā interešu pārstāvība tiek veikta.
Iedzīvotājs pārstāv savas intereses	Fiziska persona savā vārdā cenšas ietekmēt publisku lēmumu. Interešu pārstāvis ir pati fiziskā persona.

Persona, kas faktiski piedalās sarunā, un interešu pārstāvis ne vienmēr ir viena un tā pati persona!

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

VIENS JAUTĀJUMS UN DAŽĀDAS SAZIŅAS FORMAS

Saziņas piemērs	Iespējamais vērtējums
Publisks komentārs sociālajā tīklā	Parasti nav interešu pārstāvība, jo likums publisku saziņu sociālajos tīklos paredz kā izņēmumu.
Privāta ziņa deputātam	Var būt interešu pārstāvība, ja tās mērķis ir pārliecināt deputātu grozīt noteikumus vai pieņemt citu publisku lēmumu.
Iesnieguma iesniegšana	Pati par sevi nav interešu pārstāvība, jo likumā tā noteikta kā izņēmums.
Tikšanās pēc iesnieguma iesniegšanas	Jāvērtē atsevišķi. Tā var būt interešu pārstāvība, ja tikšanās mērķis ir ietekmēt publisku lēmumu.
Informācijas pieprasījums	Parasti nav interešu pārstāvība, ja persona tikai vēlas noskaidrot spēkā esošo kārtību.
Priekšlikums mainīt regulējumu	Var būt interešu pārstāvība, jo mērķis ir panākt izmaiņas publiskā lēmumā.

Izņēmums attiecas uz konkrēto saziņu, nevis piešķir personai pastāvīgu statusu ārpus likuma.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

TESTS:

Interešu pārstāvība: jā, nē vai atkarīgs?

1. Biedrība nosūta ministrijai konkrētu likuma grozījumu redakciju un lūdz tikšanos.
2. Iedzīvotājs publiski komentē pašvaldības ierakstu sociālajā tīklā.
3. Jurists pārstāv klientu tiesvedībā.
4. Pašnodarbinātais lūdz izskaidrot jau spēkā esošas sertifikācijas prasības.
5. NVO pēc ministrijas uzaicinājuma piedalās darba grupā un aicina mainīt politikas dokumentu.
6. Publiskas iestādes darbinieks biedrības vārdā aicina grozīt noteikumus, kuru projektu viņš pats gatavo savā darbavietā.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

ATBILDES PARĀDA, KUR SLĒPJAS ROBEŽGADĪJUMI

1. **Jā.** Ir konkrēts publisks lēmums un nolūks to ietekmēt.
2. **Nē.** Saziņa notiek publiski sociālajā tīklā.
3. **Nē.** Tā ir saziņa tiesvedības ietvaros.
4. **Nē**, ja tiek tikai lūgts skaidrojums. Ja tiek prasīts mainīt prasības, vērtējums mainās.
5. **Jā**. Tas, ka ministrija uzaicinājusi NVO, nav izšķiroši.
6. **Interešu pārstāvības pazīmes ir, taču šāda rīcība nav pieļaujama.** Publiskās varas pārstāvis nedrīkst būt interešu pārstāvis lietā, kurā pats iesaistīts publiskās varas pārstāvja lomā.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

LIKUMS PAREDZ KONKRĒTUS SAZIŅAS IZŅĒMUMUS

Par interešu pārstāvību neuzskata:

- noteiktu politisko partiju pārstāvju saziņu politisko diskusiju ietvarā;
- ārvalstu diplomātiskā un konsulārā dienesta darbinieku saziņu amata funkciju ietvaros;
- saziņu administratīvajā procesā iestādē, izņemot likumā noteikto gadījumu;
- saziņu administratīvā pārkāpuma procesā, pirmstiesas kriminālprocesā vai tiesvedībā;
- saziņu mediācijas vai citas strīda izšķiršanas ietvarā;
- publisku saziņu medijos, presē vai sociālajos tīklos;
- publisku piedalīšanos gājienā, sapulcē vai piketā;
- iesnieguma iesniegšanu pašu par sevi.

Izņēmumi jāpiemēro konkrētajai saziņai, nevis personai kopumā.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

Sabiedrības integrācijas
fonds

Kā darbosies interešu pārstāvības reģistrs un deklarēšanas sistēma

PILNĀ SISTĒMA SĀKS DARBOTIES 2028. GADA 1. SEPTEMBRĪ

2023. gada 1. janvāris

Likums stājas spēkā. Sāk darboties interešu pārstāvju pienākumi un publiskās varas pārstāvju ierobežojumi.

2025. gada 1. septembris

Uzņēmumu reģistrs sāk uzturēt brīvprātīgu interešu pārstāvju sarakstu.

2027. gada 31. augusts

Termiņš Ministru kabinetam izdot noteikumus par reģistra un deklarēšanas sistēmas praktisko darbību.

2028. gada 1. septembris

Sāk darboties obligātais reģistrs un deklarēšanas sistēma.

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

TRĪS LĪDZĪGI NOSAUKUMI NOZĪMĒ TRĪS DAŽĀDUS RISINĀJUMUS

Interešu pārstāvju saraksts

- darbojas pārejas periodā
- iekļaušanās ir brīvprātīga
- ietver interešu pārstāvja pamatdatus
- pieejams atvērto datu formātā

Interešu pārstāvības reģistrs

- sāks darboties 2028. gada 1. septembrī
- sistemātiskajiem interešu pārstāvjiem būs obligāts
- parādīs, kas un kā interesēs veic interešu pārstāvību

Deklarēšanas sistēma

- sāks darboties 2028. gada 1. septembrī
- informāciju ievadīs publiskās varas pārstāvji
- parādīs konkrētas interešu pārstāvības aktivitātes

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

LIKUMA KODOLS IR ZINĀMS, TEHNISKĀ KĀRTĪBA VĒL TOP

Likumā jau noteikts

- kam būs jāreģistrējas
- sistemātiskas pārstāvības slieksnis
- reģistrēšanās termiņš
- reģistra datu pamatapjoms
- kas un cik ātri deklarēs saziņu
- kļūdainas informācijas labošanas iespēja

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

LIKUMA KODOLS IR ZINĀMS, TEHNISKĀ KĀRTĪBA VĒL TOP

Vēl jāprecizē Ministru kabineta noteikumos

- interešu pārstāvības jomas
- papildu publicējamā informācija
- publiskās un nepubliskās informācijas apjoms
- sistēmas piekļuves un lietošanas kārtība
- tehniskais risinājums un meklēšanas iespējas

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

KATRAM DALĪBNIEKAM BŪS SAVA ATBILDĪBA

Interešu pārstāvis

Reģistrē sevi, ja veic sistemātisku interešu pārstāvību.

Publiskās varas pārstāvis

Deklarē notikušo saziņu un tās saistību ar publisku lēmumu.

Sabiedrība

Izmanto publiskos datus, lai izsekotu pārstāvētajām interesēm un lēmumu tapšanai.

Reģistrs parādīs dalībniekus. Deklarēšanas sistēma - konkrētās aktivitātes.

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

LIKUMA PAMATPIENĀKUMI ATTIECAS JAU TAGAD

Interešu pārstāvim ir pienākums:

- atklāt privātpersonu, kuras labā tiek veikta interešu pārstāvība;
- atturēties no nepatiesas informācijas sniegšanas;
- par sevi un savu darbību sniegt patiesu un nemaldinošu informāciju;
- saistībā ar vienu publisku lēmumu nepārstāvēt pretējas intereses;
- nesolīt, ka tiks panākta konkrēta iestādes rīcība;
- nemudināt publiskās varas pārstāvi pārkāpt tiesību normas.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

REĢISTRĀCIJA NEBŪS VIENREIZĒJA FORMALITĀTE

Pēc reģistrēšanās interešu pārstāvim būs pienākums:

- saziņas sākumā atklāt savu unikālo identifikācijas numuru
- informēt, ka tas veic sistemātisku interešu pārstāvību
- mēneša laikā paziņot par reģistra datu izmaiņām
- nodrošināt, ka sniegtā informācija ir patiesa un nav maldinoša

Reģistra informāciju glabās desmit gadus pēc interešu pārstāvja izslēgšanas no reģistra.

Publiskās varas pārstāvis varēs atteikt saziņu, ja interešu pārstāvim ir pienākums reģistrēties, bet tas nav izdarīts.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

TREŠĀ PĀRSTĀVĪBAS REIZE AKTIVIZĒS REĢISTRĒŠANĀS PIENĀKUMU

1. INTEREŠU PĀRSTĀVĪBAS REIZE

Sākas 12 mēnešu perioda uzskaite.

2. INTEREŠU PĀRSTĀVĪBAS REIZE

Persona vēl nav sistemātisks interešu pārstāvis.

3. INTEREŠU PĀRSTĀVĪBAS REIZE

Persona kvalificējas kā sistemātisks interešu pārstāvis.

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

LIKUMS NOVĒRŠ GAN DUBULTU PUBLICĒŠANU, GAN NEPAMATOTU SLEPENĪBU

Informāciju deklarēšanas sistēmā atkārtoti nepublicēs, ja:

- sanāksme izveidota uz normatīvā vai cita tiesību akta pamata
- tās norise jau ir fiksēta protokolā vai videoierakstā

Informāciju publiski neizpaudīs, ja publicēšana:

- apdraudētu valsts drošību
- radītu citu nesamērīgu kaitējumu sabiedrības interesēm

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

SITUĀCIJA NR 1
NVO projekta rekomendāciju prezentēšana ministrijām

Vairākas nevalstiskās organizācijas īsteno valsts finansētu projektu par noteiktas sabiedrības grupas vajadzībām. Projekta noslēguma posmā tās sagatavo secinājumus un rekomendācijas un prezentē tās ministriju pārstāvjiem. Prezentācijā tiek runāts par pakalpojumu trūkumiem, mērķgrupas vajadzībām un iespējamiem politikas vai finansējuma risinājumiem.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

SITUĀCIJAS NR 1 VĒRTĒJUMS

Valsts finansējums pats par sevi neizslēdz interešu pārstāvību. Ja NVO prezentācijā cenšas panākt politikas, normatīvā regulējuma vai cita publiska lēmuma maiņu, darbība var atbilst interešu pārstāvības definīcijai. Jānošķir projekta rezultātu nodošana no centieniem ietekmēt publisku lēmumu. Ja saziņa notiek tiesību aktā izveidotā sanāksmē, kuras norise fiksēta protokolā vai videoierakstā, atsevišķi jāvērtē IPAL 4. panta ceturtās daļas izņēmums par publicēšanu sistēmā (IPAL 1. panta 1. punkts un 4. panta ceturtā daļa).

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

SITUĀCIJA NR 2

NVO pārstāve radio intervijā aktualizē sociālās rehabilitācijas pakalpojumu deficītu konkrētai sabiedrības grupai. Pēc intervijas viņu uzrunā pašvaldības deputāts. Notiek divas tikšanās, kurās tiek pārrunāts iespējamais risinājums, un vēlāk partnerorganizācijai tiek noslēgts līgums par budžetu sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanai.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

SITUĀCIJAS NR 2 VĒRTĒJUMS

Publiskajai radio intervijai piemērojams likuma izņēmums par publisku saziņu elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos. Turpmākās tikšanās vērtējamas atsevišķi; tās var būt interešu pārstāvība arī tad, ja tās ierosinājis deputāts. Jānoskaidro, vai sarunās mēģināts ietekmēt publisku lēmumu un vai nav piemērojams kāds likumā paredzēts izņēmums. Vēlāk noslēgts līgums pats par sevi nepierāda ne interešu pārstāvību, ne pārkāpumu. Divas tikšanās vien nav pietiekamas sistemātiskuma konstatēšanai.

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

SITUĀCIJA NR 3

Uzņēmums tiekas ar pašvaldības deputātiem vai amatpersonām, lai skaidrotu, kā plānotie saistošie noteikumi ietekmēs nozari, un piedāvā konkrētus grozījumus lēmuma saturu.

Sabiedrības integrācijas fonds

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

SITUĀCIJAS NR 3 VĒRTĒJUMS

Aprakstītā tikšanās atbilst interešu pārstāvības pazīmēm, jo uzņēmums sazinās ar publiskās varas pārstāvjiem, lai ietekmētu normatīvā akta saturu. Jau pašlaik jāievēro IPAL noteiktie spēkā esošie pienākumi, tostarp jāatklāj, kuras privātpersonas labā notiek interešu pārstāvība, un jāsniedz patiesa informācija. Publiskās varas pārstāvim jāievēro arī 6. panta trešā daļa par aktivitāšu norādīšanu, iesniedzot projektu vai priekšlikumu.

Sabiedrības integrācijas fonds
Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

Delna
SABIEDRĪBA PAR ATKLĀTĪBU
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
LATVIJAS NODAĻA

Paldies par uzmanību!

Šī prezentācija ir sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par prezentācijas saturu atbild biedrība "Sabiedrība par atklātību – Delna".

Sabiedrības integrācijas fonds

www.delna.lv